

Checklist hygiëne voor gemeentelijke noodopvang voor vluchtelingen

December 2022, versie 4

Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid

De checklist hygiëne voor gemeentelijke noodopvang is ontwikkeld voor de GGD en dient ter ondersteuning van advies en evaluatie op het gebied van technische hygiënezorg bij een locatie die **tijdelijk** gebruikt wordt voor de opvang van vluchtelingen. Dit kan een bestaand gebouw zijn maar ook een schip of tijdelijk bouwsel (tent, noodgebouw). Afwijkende huisvestingslocaties zullen veel advies op maat vragen. Dit document kan niet in alle voorkomende situaties voorzien. Geadviseerd wordt om dit document te gebruiken voor locaties die voor kortdurend noodopvang worden gebruikt. Voor gebouwen die langer dan 4 weken als opvanglocatie worden gebruikt wordt geadviseerd de [hygiënerichtlijn voor asielzoekerscentra](#) en de daar bijbehorende checklist te raadplegen.

Er geldt een uitzondering voor de paragraaf 'legionellapreventie'. Legionellapreventie is alleen verplicht en noodzakelijk voor zogenaamde 'prioritaire instellingen', zoals hotels, AZC's en verpleeghuizen. De meeste tijdelijke opvang vindt plaats in 'niet-prioritaire instellingen' (bijvoorbeeld kantoren, scholen, sporthallen). Hier is geen legionellapreventie (legionella-risicoanalyse, -beheersplan, -monstername, -logboek) verplicht en nodig. Tijdelijke opvanglocaties die **langer dan 4 weken** worden gebruikt maar voornamelijk alleen voor kortdurend verblijf van de vluchtelingen (**verblijf minder dan 4 weken**) kunnen ook gebruik maken van de paragraaf legionellapreventie in dit document.

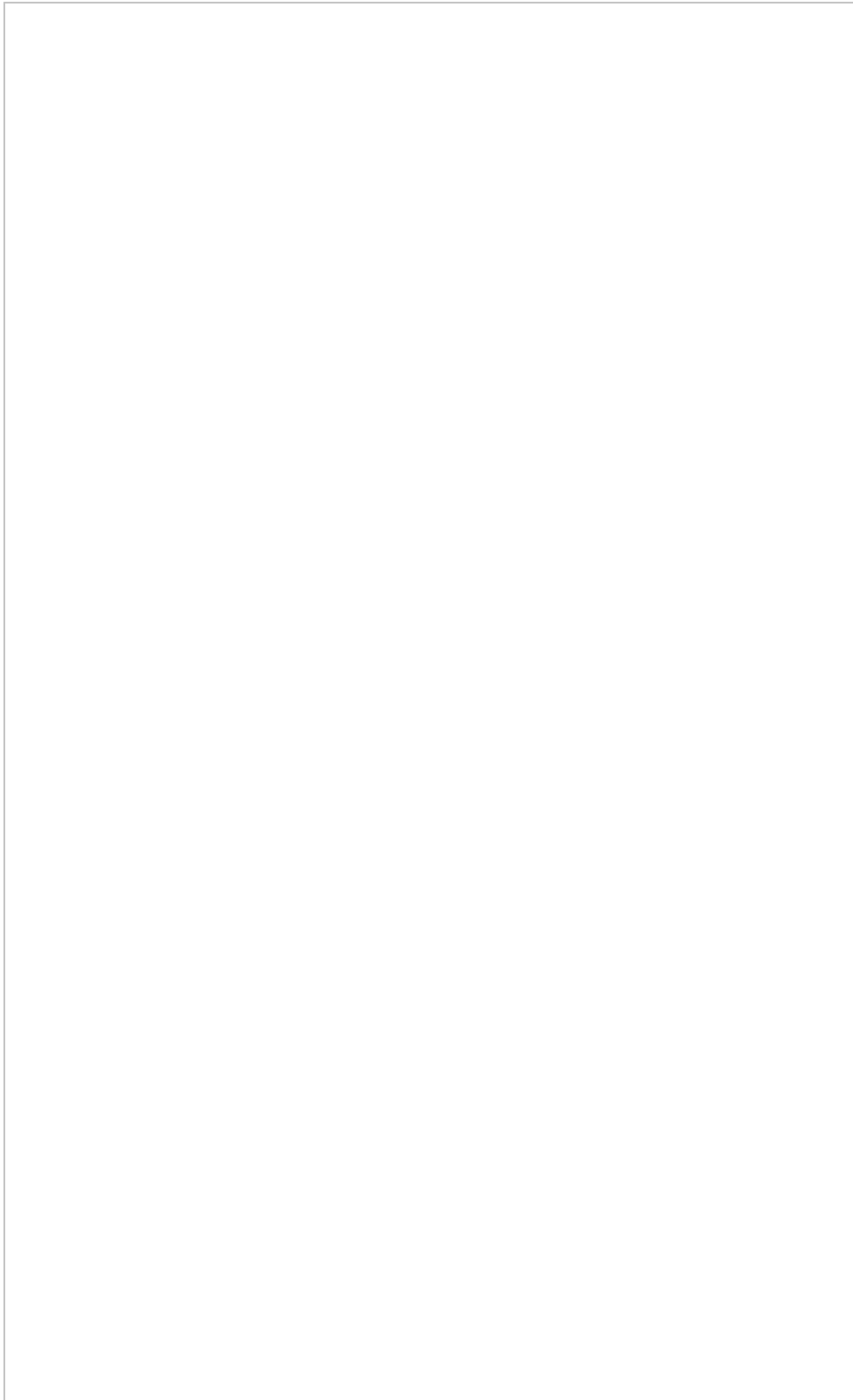
Advies wordt altijd door de GGD gegeven op basis van de lokale omstandigheden en risico-inschatting.

Het document is een opvolging van de checklist voor gemeentelijke crisisnoodopvang uit 2016. De checklist is niet bedoeld voor opvang in niet-gemeentelijke noodopvang (bijvoorbeeld privéwoningen).

Op locaties die onder verantwoordelijkheid van het COA vallen geldt de [hygiënerichtlijn voor asielzoekerscentra](#) van het LCHV en een checklist voor 0-meting bij opening van nieuwe COA locaties.

Naam en adres locatie	
Datum bezoek	
Contactpersoon en telefoonnummer	
Aanwezig tijdens bezoek	
Uitgevoerd door	
Verslag verzonden naar	
Capaciteit opvanggelegenheid	
Soort (sporthal/gevangenis/school e.d.)	
Verwachte samenstelling groep (kinderen/invaliden/bejaarden)	
Extra informatie	

Conclusie

Inhoud

1	Nieuwe locatie	5
1.1	Basisvoorwaarden	5
1.2	Voorafgaand aan openen locatie	6
1.3	Regelen voorafgaand aan openen locatie	7
1.4	Ter signalering voorafgaand aan openen locatie	8
1.5	In geval van ingebruikname van een (cruise)schip als noodopvanglocatie	8
2-11	Bestaande locatie	11
2	Bouw en inrichting	11
2.1	Verblijfsruimten	11
2.2	Slaapvoorziening	11
2.3	Toiletruimten	12
2.4	Doucheruimten	13
3	Gezond binnenmilieu	14
3.1	Ventileren en luchten	14
3.2	Roken	15
4	Legionellapreventie	16
4.1	Locatie	16
4.2	Beheersmaatregelen	16
5	Reiniging en desinfectie	18
5.1	Algemeen	18
5.2	Desinfectie	18
5.3	Wasgoed	19
6	Afval en dierplaagbeheersing	20
6.1	Afvalverwerking	20
6.2	Dierplaagbeheersing	20
7	Infectieziektebestrijding in het opvangcentrum	21
8	Huisdieren	22
9	Zorgvoorzieningen	23
9.1	EHBO	23
9.2	Ruimten voor screening of onderzoek	23
10	Hygiëne en kinderen	25
11	Voedselveiligheid	26

1 Nieuwe locatie

1.1 Basisvoorwaarden

- Er is per bewoner 5 m² beschikbaar voor verblijfsruimte, 5 m² voor slaapvertrek. Indien de ruimte gecombineerd is, is er per bewoner 10 m² beschikbaar.
- Bedden staan minimaal 60 cm uit elkaar.
- Er is bij voorkeur één toilet met handenwasgelegenheid per 25 bedden en voldoende toiletpapier.
- Er zijn aparte toiletten voor vrijwilligers en personeel.
Betreft advies.
- Er is bij voorkeur één douche en één wastafel per 15 bedden.
- Er is één wasmachine, één wasdroger en één strijkvoorziening aanwezig per 80 aanwezigen voor persoonlijk wasgoed. En er wordt gebruik gemaakt van een aparte wasvoorziening voor handdoeken en linnengoed.
- Er is een keuken aanwezig met afzuiging en gootsteen.

Toelichting minimumnorm sanitair: deze normen zijn afkomstig uit de PVE Tijdelijke Noodvoorziening Vreemdelingen van COA en voldoen niet bij langdurige opvang; hiervoor gelden de normen uit de [hygiënerichtlijn voor asielzoekerscentra](#).

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

1.2 Voorafgaand aan openen locatie

- Locatie is schoon of wordt voorafgaand aan openen schoongemaakt.
- Alle tappunten (warm en koud) die vóór openen 7 dagen of langer niet zijn gebruikt ongeveer 1 minuut doorspoelen door de kraan of douche open te zetten.
Let wel: hiermee wordt het water ververst tot aan de watermeter (of innamepunt). De eventueel aanwezige biofilm met (legionella-) bacteriën wordt niet verwijderd. Indien mogelijk de douchekop voor het spoelen eraf draaien of in emmer water leggen.
- De temperatuur van het warmwatertappunt dat het verst gelegen is van de warmwaterbereider (bijv. boiler/geiser) is minimaal 60°C.
Als deze temperatuur niet wordt bereikt, dient de warmwaterbereider hoger afgesteld te worden. Als dit niet mogelijk is, dient de warmwaterbereider te worden vervangen.
- Dierplaagbeheersing inschakelen i.v.m. muizen. *Indien van toepassing.*
- Verlichting op kamers is gecontroleerd.
- Er zijn schoonmaakmaterialen en -middelen.
- Er zijn aparte toiletten voor vrijwilligers en personeel. *Betreft advies.*
- Vraag bij de gebouwbeheerder na of de ventilatie voldoende is voor het aantal mensen dat in de ruimte gaat verblijven (eis uit Bouwbesluit). Als dit niet bekend is: vraag een ventilatiedeskundige om de ventilatiecapaciteit van alle verblijfruimtes te bepalen.
- Controleer of laat controleren of het ventilatiesysteem (indien aanwezig) goed is onderhouden. Waaronder wanneer het systeem voor het laatst is gereinigd en of de ventilatieroosters en ventileren schoon zijn.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

1.3 Regelen voorafgaand aan openen locatie

Alle genoemde producten of voorzieningen dienen **in voldoende mate** aanwezig te zijn voor het aantal mensen dat maximaal kan worden opgevangen op de locatie. Producten voor verzorging van baby's en peuters wordt direct aangeschaft indien deze op de locatie worden ontvangen.

- Verschoonkussens voor baby's, billendoekjes, luiers.
- Sanitaire voorzieningen, douches, zeep, papieren handdoekjes, voldoende* afvalbakken bij sanitaire voorzieningen.
- Voedsel via HACCP gecontroleerde aanbieder.
- Afvalbakken, afvalverzameling en afvoeren van afval.
- Schoonmaak gedurende de opvang is geregeld (toiletten, douches, algemene ruimten, voedselvoorziening). Let op frequentie van schoonmaak; zie voor meer informatie de [LCHV-hygiënerichtlijnen](#).
- Persoonlijke toiletartikelen (tandenborstel, tandpasta, maandverband e.d.).

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

* Hiervoor bestaat geen norm.

1.4 Ter signalering voorafgaand aan openen locatie

Dit zijn aandachtspunten; het betreft geen infectiepreventie.

- Controle veiligheid van de locatie (glas van ramen intact, deuren intact, gevaarlijke trappen, sanitair intact).
- Buitenruimten waar kinderen kunnen/mogen spelen is voorzien van omheining en toezicht.
- Trappen, voorzien van veiligheidsmaatregelen voor kinderen (traphekjes).
- Kranen zijn voorzien van warm water en koud drinkwater.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

1.5 In geval van ingebruikname van een (cruise)schip als noodopvanglocatie

Denk goed na over de op te vangen doelgroep. De rederij moet betrokken worden bij de voorbereiding. Een schip is qua veiligheid wellicht niet de beste optie voor de opvang van kinderen. Ook zijn het drinkwatersysteem en het afvalwatersysteem anders dan in een gebouw. Een schip maakt bijvoorbeeld gebruik van een voorraadtank voor drinkwater. Hierdoor is extra monitoring van de drinkwaterkwaliteit nodig. Onderstaande punten zijn ook van toepassing op schepen die langer dan vier weken worden gebruikt voor de noodopvang.

Het Bouwbesluit is van toepassing op een schip dat voor vluchtelingenopvang permanent is afgemeerd. Overleg met de gemeente over de wetgeving die van toepassing is.

Indien expertise over schepen bij de eigen GGD niet aanwezig is, zoek dan contact met een (buur-)GGD waar *Ship Sanitation Certification* wordt uitgevoerd. Een collega die deze taak uitvoert kan gevraagd worden ondersteuning te bieden.

Zorg dat ruim vóór ingebruikname in onderstaande items wordt voorzien:

- Er is een registratie van de onderhoudsgeschiedenis van het schip. Daaruit blijkt ook tot wanneer het schip in gebruik was. Hiervoor wordt contact gelegd met de collega Inspecteur *Ship Sanitation*.
- Er is een drinkwatermanagementplan waarin is opgenomen welke beheersmethoden worden toegepast, hoe systemen worden onderhouden, en hoe en hoe vaak drinkwater bemonsterd wordt (minimaal jaarlijks). Onderhoud van systemen wordt geregistreerd. Legionellabeheersmaatregelen, zoals monitoring en temperatuurbeheersing zijn onderdeel van het drinkwatermanagementplan.
- De kwaliteit van het drinkwater aan boord is voldoende; d.i. aangetoond d.m.v. laboratoriumonderzoek <3 mnd. Indien nodig wordt dit nog uitgevoerd.
- De drinkwatertest omvat minimaal de volgende parameters:
 - bacteriële verontreiniging: coliformen(0/100 ml), E.coli (0/100 ml) en Legionella (<100 kve/l);
 - in geval van toepassing van chlorinatie: vrij chloor op *verste* tappunt (0,2-0,5 mg/l) en pH-waarde (6,5-8).Indien nodig vindt overleg plaats met de afdeling infectieziektebestrijding bij de GGD of het als drinkwater gebruikt mag worden.
- Er is een voorziening voor de opslag van afvalwater en er zijn afspraken over het regelmatig laten leegpompen en ophalen van het afvalwater. Óf er is een afvalwaterbehandelingsstelsel.
- Ventilatie voldoet minimaal aan de eisen uit het Bouwbesluit; geldend voor logiesfuncties. Onderhoud is en wordt goed uitgevoerd zodat er continu voldoende wordt geventileerd.
- Indien er een recirculatiesysteem (warmte-terug-winsysteem) is dan moet het systeem zo zijn afgesteld dat er voldoende verse lucht van buiten naar binnen komt (in ieder geval conform eisen uit Bouwbesluit).
- Om een indicatie te krijgen of er voldoende wordt geventileerd kan gebruikgemaakt worden van CO₂-meters. Plaats de CO₂-meter niet te dicht bij deuren en ramen. Volg de instructie van de fabrikant.
- Het schip heeft een veilige loopplank die is voorzien van een valnet. De kade is vrij van obstakels en goed begaanbaar.

Beoordeling:

Goed

Verbetering noodzakelijk

Constatering en advies:

2-11 Bestaande locatie

2 Bouw en inrichting

2.1 Verblijfsruimten

- Ruimten zijn huishoudelijk schoon en makkelijk schoon te maken.
- De vloer is glad en goed te reinigen.
- Wanden en deuren zijn goed te reinigen.
- Er zijn voldoende* afvalbakken geplaatst.
- Er is per bewoner 5 m² beschikbaar voor verblijfsruimte, 5 m² voor slaapvertrek. Indien de ruimte gecombineerd is, is er per bewoner 10 m² beschikbaar.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

2.2 Slaapvoorziening

- Bedden zijn voorzien van een matras met water afneembare matrashoes.
- Het hoofdkussen is van een materiaal dat gewassen kan worden.
- Bij wisseling van gebruiker worden matras en kussen gereinigd of gewassen en het beddengoed vervangen.

* Hiervoor bestaat geen norm.

- De bedombouw is glad en afwasbaar.
- Veldbedden dienen na elke wisseling van gebruiker te worden stof gezogen en huishoudelijk te worden gereinigd.
- Er zijn voldoende* afvalbakken geplaatst.
- Bedden staan minimaal 60 cm uit elkaar.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

2.3 Toiletruimten

- Er is bij voorkeur één toilet per 25 bedden en voldoende toiletpapier.
- Er zijn bij voorkeur aparte toiletten voor vrijwilligers en personeel.
- Toiletten zijn voorzien van een handenwasgelegenheid met een zeepdispenser met vloeibare zeep en handdoekjes voor eenmalig gebruik.
- De vloer rondom het toilet is glad en gemakkelijk schoon te maken.
- De wanden zijn gemakkelijk schoon te maken.
- Er zijn sanitaircontainers in het (dames)toilet.
- Er zijn voldoende* afvalbakken.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

* Hiervoor bestaat geen norm.

Constatering en advies:

2.4 Doucheruimten

- Er is bij voorkeur één douche en wastafel per 15 bedden.
- Wanden zijn glad en makkelijk schoon te maken.
- De vloer is van stroef materiaal (tegen uitglijden) en gemakkelijk schoon te maken.
- Er zijn voldoende* afvalbakken per sanitaire ruimte in directe nabijheid.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

* Hiervoor bestaat geen norm.

3 Gezond binnenmilieu

3.1 Ventileren en luchten

- Elke ruimte wordt continue geventileerd (via ventilatiesysteem of via ramen op een kier). Wijs de beheerder op: [De 5 basistips om te ventileren - Ventileren zo gedaan](#).
- De ventilatie is voldoende voor het maximaal aantal mensen dat in de verblijfsruimte aanwezig mag zijn (geadviseerd wordt om de minimale eisen uit het Bouwbesluit bestemd voor gebouwen met een logiesfunctie ook aan te houden voor schepen en tijdelijke bouwsels). Hiervoor kan een CO₂-meter gebruikt worden (volg gebruiksaanwijzing bij CO₂-meter).
- Zorg ervoor dat tocht tijdens het ventileren wordt voorkomen.
- Aanwezige ventilatiesystemen werken permanent en optimaal.
- Lucht de doucheruimte en keuken regelmatig (advies en indien uitvoerbaar: na elke keer douchen en koken). Lucht de slaapvertrekken in de ochtend. Lucht de overige verblijfsruimten aan het eind van de dag, liefst ook nog midden op de dag. Luchten is het voor ongeveer 10 minuten wijd openzetten van ramen en deuren om de verontreinigde binnenlucht en vocht snel af te voeren. Als er geen ramen zijn die open kunnen: zet het ventilatiesysteem op de hoogste stand als er geen of weinig mensen in de ruimte aanwezig zijn.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

3.2 Roken

- Er wordt alleen buiten gerookt of in de daarvoor bestemde ruimten.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

4 Legionellapreventie

De checklist is bedoeld voor locaties die voor maximaal 4 weken als opvanglocatie worden gebruikt. Maar de checklist voor legionella-preventie kan ook worden gebruikt voor locaties die langer in gebruik zijn als opvanglocatie en waar de vluchtelingen korter dan 4 weken verblijven. De locatie kan dan worden gezien als een hotel (logiesverblijf). Aangezien er hierdoor een verhoogde kans is op 'reisgerelateerde legionellose' én omdat er potentieel veel mensen in korte tijd blootgesteld kunnen worden is het vanuit volksgezondheidsperspectief verstandig maatregelen te nemen om blootstelling te beperken. *(Let wel, dit geldt alleen voor de periode dat de locatie als opvang dient. Het is en wordt geen prioritaire locatie: een risicoanalyse, beheersplan en monsternamen is niet noodzakelijk).* Bij langer verblijf is er geen sprake meer van reisgerelateerde legionellose (situatie is vergelijkbaar met wonen) en is legionellapreventie niet noodzakelijk. Alle gebouwen waar opvang plaatsvindt dienen aan het Bouwbesluit (NEN1006) te voldoen. Vraag zo nodig aan het Drinkwaterbedrijf om dit te controleren. Voor schepen: zie paragraaf 1.5.

4.1 Locatie

Is de tijdelijke opvang in een 'prioritaire' instelling* (zorginstelling, hotel/camping/vakantiepark, zwembad/sauna, gevangenis of AZC)?

- Ja Nee

Indien ja:

- Legionellapreventie voor de leidingwaterinstallatie is verplicht en er dient een beheersplan te worden uitgevoerd. Bij het ontbreken van het beheersplan of niet uitvoeren van het beheersplan dient dit gemeld te worden bij de gemeente en de beheerder. Overweeg melding bij ILT.

Indien nee (bijv. opvang in sporthal, school of kantoor): Is er sprake van kortdurend verblijf van de vluchtelingen (<4 weken)?

- Ja Nee

Indien ja:

- Voorzie alle douches voor de duur van de opvang van een douchekop met een filter die bacteriën tegenhoudt. Als een douchefilter niet mogelijk is; zie 4.2.

Indien nee: geen maatregelen m.b.t. legionellapreventie noodzakelijk.

* Voor meer informatie: [Legionellapreventie in waterinstallaties - regels en toezicht | Brochure | Rijksoverheid.nl](#).

Beoordeling:

Goed

Verbetering noodzakelijk

Constatering en advies:

4.2 **Beheersmaatregelen**

Let op: onderstaande maatregelen zijn alleen bestemd voor tijdelijke crisesopvang en niet bedoeld voor structurele legionellapreventie. Onderstaande maatregelen zijn enkel een tussenoplossing totdat de douchekoppen met filters zijn geplaatst of voor situaties waarbij het plaatsen van deze douchekoppen niet mogelijk is.

- Indien de temperatuur van het warmwatertappunt voor opening niet minimaal 60°C is: de warmwaterbereider (bijv. boiler/geiser) is hoger afgesteld of vervangen en het tappunt is nu wel 60°C.
- Alle tappunten minimaal wekelijks gebruiken. Tappunten die niet frequent worden gebruikt, worden voor de duur dat de locatie als crisesopvang wordt gebruikt wekelijks 2 minuten doorgespoeld.
- Lucht de doucheruimte direct na het douchen. Zorg continu voor voldoende ventilatie.

Beoordeling:

Goed

Verbetering noodzakelijk

Constatering en advies:

5 Reiniging en desinfectie

5.1 Algemeen

- Maak dagelijks schoon en vaker bij zichtbaar vuil.
- Er wordt gewerkt volgens werkinstructies en een schoonmaakschema.
- Houd schone en vuile werkzaamheden gescheiden.
- Draag handschoenen bij schoonmaakwerkzaamheden.
- Trek beschermende kleding aan bij vuile werkzaamheden.
- Indien een extern bedrijf schoon maakt, zijn er duidelijke afspraken met dit bedrijf over de tijd en frequentie van schoonmaken; wat tot hun werkzaamheden behoort; methoden; schoonmaakmiddelen e.d.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

5.2 Desinfectie

- Bij bloed of een andere lichaamsvloeistof met zichtbare bloedsporen wordt er, na reiniging, gedesinfecteerd.
- Er worden voor desinfectie van oppervlakken alleen middelen gebruikt die zijn toegelaten (of aangemeld) door het Ctgb of ECHA. Het etiket heeft een N-nummer met 5 cijfers of een NL- of EU-nummer met 11 cijfers.
- Indien kennis over desinfectie ontbreekt wordt er overlegd met de GGD.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

5.3 Wasgoed

- Vuil wasgoed wordt altijd verzameld en getransporteerd in gesloten (plastic) zakken. Bij het verzamelen van het vuile wasgoed, anders dan eigen wasgoed, worden plastic handschoenen gedragen.
- Het schone linnengoed en textiel wordt tot gebruik schoon en apart bewaard.
- Er is één wasmachine, één wasdroger en één strijkvoorziening aanwezig per 80 aanwezigen voor persoonsgebonden wasgoed. Voor linnengoed en handdoeken wordt gebruik gemaakt van een aparte wasvoorziening.
- Het textiel wordt gewassen volgens het wasvoorschrift met een wasmiddel.
- Schoon en vuil wasgoed worden apart van elkaar gehouden.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

6 Afval en dierplaagbeheersing

6.1 Afvalverwerking

- Minimaal wekelijks wordt het afval afgevoerd. Containers staan buiten, zijn afgesloten en lopen niet over.
- Afvalcontainers worden minimaal dagelijks geleegd. Afvalcontainers lopen niet over.
- Afval wordt niet naast afvalbakken gezet.
- Bij afvalverwerking worden handschoenen gedragen.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

6.2 Dierplaagbeheersing

- Binnenkomende goederen worden gecontroleerd op aanwezigheid van vraatschade, uitwerpselen, buiksmeersporen etc.
- Etenswaaren staan niet onafgedekt.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

7 Infectieziektebestrijding in het opvangcentrum

- De behandelend (huis)arts maakt melding van meldingsplichtige infectieziekten.
- Gegevens van de zieken worden verzameld en in overleg met arts van de plaatselijke GGD wordt bepaald welke maatregelen er moeten worden genomen.
- De geldende coronamaatregelen worden toegepast. Zie: [Generiek kader coronamaatregelen RIVM](#).

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

8 Huisdieren

- Men weet hoe contact gelegd kan worden met de GGD indien er sprake is van een bijtincident door een huisdier. Huisdieren mogen in gezamenlijke ruimtes verblijven wanneer contact tussen het dier en andere personen vermeden kan worden.
- Meegereisde huisdieren zijn gecontroleerd door een dierenarts en zo nodig gevaccineerd.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

9 Zorgvoorzieningen

9.1 EHBO

- Er is minstens één EHBO-trommel aanwezig. De houdbaarheidsdatum is gecontroleerd.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

9.2 Ruimten voor screening of onderzoek

Indien screening en/of onderzoek op locatie plaatsvindt.

- Elke ruimte is voorzien van een handenwasgelegenheid met warm en koud stromend water, een zeepdispenser, handdesinfectiemiddel, wegwerphanddoekjes en een afvallemmer (met plastic zak) met voetpedaal.
- De ruimte is voorzien van:
- een naaldencontainer met UN-keurmerk;
 - persoonlijke beschermingsmiddelen (handschoenen, plastic schorten, evt. beschermbril, neus/mondmasker) die te allen tijde worden gebruikt (chirurgisch masker of FFP2 masker bij verdenking respiratoire infecties);
 - infectieziekteprotocollen.
- Medisch afval wordt opgeslagen in een aparte afgesloten afvalbak voorzien van het UN-keurmerk. Medisch afval wordt gescheiden van huishoudelijk afval afgevoerd.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

10 Hygiëne en kinderen

Van toepassing wanneer er verschoonruimten voor kinderen aanwezig zijn.

- Het verschonen wordt strikt gescheiden gehouden van voedsel. Kinderen worden verschoond op een aankleedkussen.
- De bekleding van het aankleedkussen is goed te reinigen en het kussen wordt vervangen als het beschadigd is. Het verschoonkussen wordt na iedere verschoning gereinigd met een oplossing van allesreiniger in water.
- Papieren wegwerprol of een kind gebonden handdoek voor op het verschoonkussen tijdens het verschonen.
- Er is een handenwasgelegenheid met vloeibare zeep en papieren handdoekjes in de ruimte waar verschoond wordt.
- Luiers worden na gebruik direct in een luieremmer of afgesloten afvallemmer gegooid.
- Er zijn voldoende* afvalbakken.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

* Hiervoor bestaat geen norm.

11 Voedselveiligheid

- Koelkasten zijn aanwezig. Maximale temperatuur is 7°C en dit wordt regelmatig gecontroleerd
- Koelkasten worden periodiek en bij zichtbaar vuil gereinigd.
- Producten over de houdbaarheidsdatum worden weggegooid.
- Gekoelde producten worden in de koeling opgeslagen (niet in koelboxen).
- Koude gerechten staan niet langer dan 2 uur buiten de koeling, anders dient dit weggegooid te worden.
- Etenswaren worden afgesloten bewaard.
- Etenswaren worden niet op de vloer bewaard.
- Er is een mogelijkheid om flesvoeding te verwarmen.
- Er wordt geen voedsel bereid in (slaap)kamers.
- Er is een handenwasgelegenheid in de ruimte waar voeding bereid wordt.

Beoordeling:

- Goed** **Verbetering noodzakelijk**

Constatering en advies:

Colofon

Dit is een uitgave van:

Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid

Postbus 1 | 7200 BA Bilthoven

E-mail: lchv@rivm.nl

Web: www.lchv.nl